

Î N C H E I E R E

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat
Compania Aeriană "Air Moldova",

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Andrian
Cojocarul împotriva Întreprinderii de Stat Companiei Aeriene "Air Moldova" cu
privire la încasarea compensației și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-
au respins apelurile declarate de Andrian Cojocarul și Întreprinderea de Stat
Compania Aeriană "Air Moldova" și s-a menținut hotărârea din 20 decembrie
2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,

c o n s t a t ă :

La 14 septembrie 2017, Andrian Cojocarul, a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Întreprinderii de Stat Companiei Aeriene "Air Moldova" cu
privire la încasarea compensației și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul Andrian Cojocarul, a indicat că, la
14 august 2017, a procurat de la compania aeriană un bilet de avion, în baza
cărui Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova" s-a obligat să-l
transporte cu avionul pe ruta Antalya-Chișinău. Decolarea spre or. Chișinău urma
să aibă loc la ora 09:15 iar sosirea la 11:15, însă din motive necunoscute,
decolarea nu s-a produs la ora stabilită, ci tocmai la ora 11:44, adică cu depășirea
orarului cu peste 2 ore și 34 minute.

Reclamantul Andrian Cojocarul, a invocat că, nimeni din reprezentanții
companiei aeriene nu s-au apropiat să comunice care sunt motivele reținerii, astfel
fiind nevoit să procure produse alimentare și apă din cont propriu.

Reclamantul Andrian Cojocarul, a relatat că, prin scrisoarea nr. 34 din
15 august 2017, a înaintat pretenție în adresa pârâtei Întreprinderea de Stat
Compania Aeriană "Air Moldova" prin care a solicitat acordarea unei
compensații, avînd în vedere că prin amânarea zborului i-au fost încălcate
drepturile sale de consumator al serviciilor de transport.

Reclamantul Andrian Cojocaru, a susținut că, în conformitate cu prevederile pct. 18 lit. a) din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 8 noiembrie 2012, este prevăzut că pasagerii primesc o compensație în valoare de 250 euro, pentru toate zborurile de 1500 kilometri sau mai puțin, iar pct. 16 lit. a) din Regulament prevede că, în oricare din cazurile în care un operator aerian anticipează o posibilă întârziere a unui zbor peste ora de plecare prevăzută după cum urmează: timp de două ore în cazul zborurilor de 1500 de kilometri sau mai puțin, iar potrivit pct. 21 din Regulament, este indicat că, distanțele indicate la punctele 18 și 19 din prezentul Regulament se măsoară prin metoda rutei ortodromice.

Reclamantul Andrian Cojocaru, a indicat că, datorită faptului că, distanța aeriană parcursă constituie între cele două orașe - 1137 Km, dânsul are dreptul la compensație, pretinzând achitarea sumei de 250 euro în decursul a 7 zile de la recepționarea de către pârât a scrisorii, însă a primit răspuns din partea pârâtului de refuz în satisfacerea pretenției înaintate, ultimul recunoscând faptul că cu adevărat a avut loc o amânare a zborului, motivul rezidând în necesitatea asigurării securității zborului.

Reclamantul Andrian Cojocaru, a invocat că, în conformitate cu prevederile pct. 14 al Regulamentului operatorul aerian nu este obligat să plătească compensații în conformitate cu cap. V din prezentul Regulament, în cazul în care poate face dovada că anularea este cauzată de împrejurări excepționale, care nu au putut fi evitate în pofida adoptării tuturor măsurilor posibile. În temeiul normei invocate, reclamantul a afirmat că, pârâta Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova" nu a făcut dovada că, întârzierea s-a produs din motive independente de voința sa și că aceste împrejurări nu puteau fi prevăzute. Pârâtul nu a oferit un răspuns clar dacă a fost o defecțiune tehnică la aeronavă sau un alt motiv, aceasta limitându-se doar la faptul că a fost necesar de a asigura securitatea zborului.

Reclamantul Andrian Cojocaru, își întemeiază pretențiile în baza prevederilor art. 39 alin. (10), 85, 166-167, 182¹-182⁵ Cod de procedură civilă, art. 11 alin. (1), 986 alin. (1), 1423 alin. (1) Cod civil, art. 6 lit. a), b), c), d) din Legea privind protecția consumatorilor și dispozițiile Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr 836 din 08 noiembrie 2012.

Reclamantul Andrian Cojocaru, a solicitat încasarea din contul pârâtei Întreprinderii de Stat Companiei Aeriene "Air Moldova" în beneficiul său a compensației pentru întârziere în mărime de 250 Euro plătită în lei la cursul BNM în ziua plății și încasarea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, cererea de chemare în judecată depusă de Andrian Cojocaru a fost admisă parțial, s-a încasat din contul Întreprinderii de Stat Companiei Aeriene "Air Moldova" în beneficiul lui Andrian Cojocaru compensația pentru întârzierea zborului în mărime de 250 Euro, echivalentul în lei moldovenești conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la data achitării, în rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, s-a încasat din contul Întreprinderii de Stat

Companiei Aeriene "Air Moldova" în beneficiul statului taxa de stat, de care a fost scutit reclamantul la înaintarea acțiunii în mărime de 157 lei.

Prin decizia din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins cererile de apel declarate de Andrian Cojocaru și Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova" și s-a menținut hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Andrian Cojocaru împotriva Întreprinderii de Stat Companiei Aeriene "Air Moldova" cu privire la încasarea compensației și repararea prejudiciului moral.

În consolidarea soluției adoptate instanța de apel a reținut prevederile Convenției pentru unificarea anumitor norme referitoare la transportul aerian internațional, încheiată la Montreal la 28 mai 1999, prevederile capitolului IV și V ale Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 8 noiembrie 2012, art. 606 alin. (1)-(4), 980 alin. (1), 986 alin. (1), 988 alin. (1) ale Codului civil, art. 9 alin. (1) lit. a) al Legii cu privire la transporturi nr. 1194 din 21 mai 1997, art. 10 lit. d), j), 20 alin. (1), (4), (5) al Legii privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003.

Instanța de apel a reținut că, Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova" a invocat ca motiv al întârzierii zborului, necesitatea asigurării securității lui, într-o manieră generală și abstractă, iar în cadrul examinării pricinii în fond nu a prezentat probe plauzibile care ar justifica alegațiile respective acestea fiind apreciate ca fiind declarative și lipsite de un suport probant. Afirmațiile conform cărora, întârzierea a avut loc din cauza unor împrejurări excepționale și a fost una impusă de necesitatea asigurării securității zborului, nu poate constitui un temei de respingere a acțiunii depuse, or, operatorul aerian, conform normelor legale precitate, are obligația de a-și executa în termen și cu bună credință obligațiile contractuale asumate, indiferent dacă cursa este regulată sau este cursă charter.

În consecință, instanța de apel a remarcat drept justă hotărârea primei instanțe privind încasarea compensației pentru întârzierea zborului de către compania aeriană.

Instanța de apel a reținut că nu au fost prezentate probe pertinente, concludente și admisibile în susținerea apelurilor care ar dovedi ilegalitatea hotărârii instanței de fond și ar servi ca temei de casare a hotărârii cu admiterea apelului înaintat or, hotărârea primei instanțe este întemeiată, adoptată în conformitate cu prevederile legale.

La 19 iulie 2018, Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova", a declarat recurs împotriva deciziei din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, și hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de recurs, recurenta, Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova", a indicat că, instanța de apel la adoptarea soluției a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată și a aplicat în mod eronat analogia legii.

Recurenta Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova", a menționat că, instanțele judecătorești nu au stabilit circumstanțele de fapt care au

importanță pentru justa soluționare a pricinii, au fost aplicate eronat normele de drept material și normele de drept procedural.

Recurenta Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova", a invocat că, cererea de chemare în judecată nu este semnată de reclamant, semnătura aplicată pe cererea de chemare în judecată nu corespunde cu semnătura aplicată în actul de identitate a lui Andrian Cojocaru.

La fel, recurenta Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova", a specificat că, reținerea cursei 9U 756 Antalya – Chișinău a fost impusă de necesitatea asigurării securității zborului.

Recurenta Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova", a menționat că, nu a încheiat nici un contract cu intimatul Andrian Cojocaru. Intimatul a procurat un pachet turistic de la SRL "Tur Magazin", respectiv obligațiile față de pasager sunt asumate de compania turistică. Mai mult ca atât zborul a fost efectuat de o cursă charter, respectiv nu este o cursă regulată. Astfel, Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova" și-a respectat obligațiile contractuale încheiate între SRL „Tur Magazin” și Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova".

Recurenta Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova", a invocat că, instanțele de judecată au dat o apreciere greșită speței date și au soluționat greșit conflictul dintre normele cuprinse în diferite acte normative. Respectiv, instanța de fond cât și instanța de apel nu au ținut cont de argumentele și probele prezentate de către Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova" și a interpretat eronat probele prezentate, făcând concluzii contradictorii și vădit ilegale, acestea venind în contradicție cu legislația aplicabilă în speță, fiind total nejustificate și în contrazicere cu materialele cauzei.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 17 mai 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 5970 (f. d. 91), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei, lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova", la data de 19 iulie 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 31 iulie 2018, în adresa intimatului Andrian Cojocaru, a fost expediată copia recursului declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova", cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul, Andrian Cojocaru, nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova", în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova", nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova", se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs,

întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova".

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se considera inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova", împotriva deciziei din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Andrian Cojocaru împotriva Întreprinderii de Stat Companiei Aeriene "Air Moldova" cu privire la încasarea compensației și repararea prejudiciului moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan